

دوقدم

با عقل

نویسنده

سید علی (موسوی) کماری زاده

سرشناسه: موسوی کماری زاده، سید علی. ۱۳۵۱
عنوان و نام پدید آور: دو قدم با عقل / سید علی موسوی کماری زاده
مشخصات نشر: تهران: مبین اندیشه، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری: ۲۲۴ ص

شابک: ۳۸۰۰۰۰ ریال ISBN ۹۷۸-۶۰۰-۲۳۹-۳۵۸-۶

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: عقل گرایی (اسلام)

موضوع: Rationalism (Islam)

موضوع: عقل گرایی (اسلام) جنبه های قرآنی

موضوع: Rationalism (Islam) Qur'anic teaching

رده بندی: ۲۲۰ / ۲ BP

رده بندی دیوید: ۲۹۷ / ۴۸۱

شماره کتابت: ۵۸۷۷۸۸۲

نام کتاب: دو قدم با عقل
نویسنده: سید علی موسوی کماری زاده

ناشر: مبین اندیشه

چاپ: اول / ۱۳۹۸

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

چاپخانه: احسان

قیمت: ۳۸۰۰۰ تومان

شابک: ISBN ۹۷۸-۶۰۰-۲۳۹-۳۵۸-۶

کلیه حقوق برای مؤلف محفوظ می باشد.

دفتر تهران: خیابان سردار جنگل شمالی - خیابان چمران - کوچه ۱۱ پلاک ۴۰ واحد ۲
تلفن: ۰۹۱۲۳۹۰۸۴۷۵

دفتر قم: خیابان معلم - معلم ۱۰ - کوچه ۵ (شهید فلسفی) پلاک ۴

همراه: ۰۹۱۲۶۵۱۸۰۳۶ تلفن: ۳۷۸۳۶۹۱۳ - ۳۷۷۴۸۳۷۰ - ۰۲۵

www.mobineandishe.com

www.mobineandishe.ir

تمام مشکلات در طرز فکر و روحیات انسان است

دوست من، همیشه اعتقاد داشته و دارم، مشکلات بشر در همه جوامع چه مذهبی، معنوی و چه فرهنگی و اجتماعی و حتی اقتصادی، ریشه در افراد آن جامعه دارد.

و منظور از افراد، نه آنچه ظاهراً گوشت، پوست و استخوان می‌بینیم بلکه منظور باختلاف درونی افراد است که ریشه در فکر، اعتقاد، دیدگاه و روحیات آنها دارد. یعنی در جاهای رشد اخلاقی و فرهنگی ندارد و بلکه پس می‌رود؛ باید ریشه و علت را در طرز فکر و روحیات آن جامعه پیدا و بازنگری کرد نه صرف عوامل اصطلاحی بیرونی.

و حتی در مشکلات اقتصادی و مالی

و حتی اگر جامعه‌ای از لحاظ اقتصادی دچار مشکل است، گر چه عوامل بیرونی نیز در این اتفاق و پس رفت مؤثراند، ولی علت و آفت اصلی را باید در طرز فکر و دیدگاه اقتصادی آنان و حاکمان اقتصادی آن جامعه تحلیل و بررسی کرد.

و چون معتقدم تمام رفتار و اتفاقات مثبت و منفی جامعه، اثرثابتی است از روحیات، افکار و صفات درونی افراد آن جامعه. و از آنجا که همه چیز این دنیا اهمیت و ارزش داده می‌شود الا مسائل روحی و صفات خوب و بد انسانی، که منشأ و علت تمام رفتارهای خوب و بد یک جامعه است. لذا برای رفع نواقص و امراض، ریشه و علت را باید در روحیات و افکار آن جامعه بررسی و مداوا کرد.

بزرگترین حقیقت گمشده، روح و صفات آن است

و از آنجا که بزرگترین حقیقت موجود این دنیا روح انسان و صفات آن است، که فقط به خاطر آن به این دنیا آمده و در آخر نیز باید در مقابل خوب و بد نگره داشتن آن به خدا و وجدانمان پاسخگو باشیم.

و باز در اوج اهمیت و ارزش روح انسان از طرف خالق متعال و حقیقتی به این راهمیتی که سرنوشت انسان مربوط به آن است، ولی متأسفانه از طرف انسان کاملاً مهجور و باز بدتر از آن، مجهول و مطرود واقع شده.^۱

و تا آنجا که بشر متوجه حقیقت گمشده و گوهر ناب و ارزشمند وجودی خود نشده، هیچ گاه به علت اصلی در مشکلات موجود نخواهد رسید.

و از آنجا که تمام رفتار اخلاقی انسانها برگرفته از تفکر، تربیت و روحیاتشان است که باز تالی است که از نحوه تعقل و عقل آنان؛

دیدگاه و تعریف حقیقی از عقل و عاقل

و باز از آنجا که آحاد مردم به علت شناخت دقیق و تبیین شده از عقل و عاقل، همانطوری که خالقشان آن را بیان کرده رسیده‌اند (منظور همگان است) و یا بهتر بگویم شناخت کافی پیدا نکردند؛

۱- سوره حجر آیه ۲۸: ﴿وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِّنْ صَلَافٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ﴾. آیه ۲۹: ﴿فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِن رُّوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ﴾. آیه ۳۰: ﴿فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ﴾. سوره سجد آیه ۹: ﴿ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِن رُّوحِي وَ جَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ﴾. آیه ۱۰: ﴿وَإِذَا ضَلَلْنَا فِي الْأَرْضِ أَإِنَّا لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ بَلْ هُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ كَافِرُونَ﴾.

لذا مصمم شدم که این حقیقت آشکار از طرف خالق، ولی پنهان و مجهول از طرف مخلوق را، همان طور که خالقش آن را معرفی و تبیین فرموده، با روشی ساده^۱ و جذاب و در عین حال علمی و مستدل، با تکیه بر خود عقل و وجدان پاک، تبیین و معرفی نمایم.

دوست خوب و خواننده محترم، امیدوارم با روشی که این کتاب نگاشته شده، بعد از خواندنش دیدگاه و تعریفی حقیقی از عقل و عاقل در ذهن مان نقش بسته؛ و ان شاء الله نسبت به آن توجه و دقت بیشتری را معطوف نمایم. که امر را م با این دیدگاه و تعریف واقعی از عقل، به افرادی عقل محور و تعقل را بدا کردیم که سعادت هر جامعه‌ای در همین است.

جامعه عقل محور به سادتمند خواهد شد

اگر افراد جامعه‌ای با تعریف دیدگاه واقعی از عقل زندگی کنند، به جامعه‌ای سالم و پویا مبدل می‌شوند و جامعه‌ای که مردمانش عاقلانه و با وجدان بیدار و پاک زندگی کنند، دیگر بدی و اُستی و تاریکی و جهل و هیچ گونه فشارهای منفی بیرونی، در آنها تأثیری نخواهد داشت. و بلکه اصلاً در قاموس تفکر و روش زندگی آنان چنین واژه‌گانی تعریف نشده خواهند ماند. و اینگونه است که یک جامعه به جامعه‌ای پاک بدل شده، که هدف از خلقت آفرینش نیز همین است.

۱ - بحار الأنوار جلد ۱؛ صفحه ۱۱۷: قَالَ النَّبِيُّ ﷺ فِي جَوَابِ شَمْعُونِ بْنِ لَازِي بْنِ يَهُودَا مِنْ حَوَارِي عِيسَى حَيْثُ قَالَ: أَخْبِرْنِي عَنِ الْعَقْلِ مَا هُوَ وَ كَيْفَ هُوَ وَ مَا يَتَشَعَّبُ مِنْهُ وَ مَا لَا يَتَشَعَّبُ وَ صِفْ لِي طَوَائِفَهُ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ إِنَّ الْعَقْلَ عِقَالٌ مِنَ الْجَهْلِ وَ النَّفْسُ مِثْلُ أَحَبَّتِ الذَّوَابَّ فَإِنْ لَمْ تُعْقَلْ حَارَتْ فَالْعَقْلُ عِقَالٌ مِنَ الْجَهْلِ.

تعریف روش و موضوعات این کتاب در چند خط

دوست من:

تألیف این کتاب به روشی است که ثلث اول آن، مربوط به تعریف و تبیین عقل و عاقل، خالق و صفات آن است. و همین طور تعریف صحیح از صراط مستقیم و واژه‌گان مرتبط با آن؛ و باز کردن واژه‌گانی که بسیار شنیده‌ایم ولی شاید تا به حال با این روش، کمتر تعریفی از آن شنیده باشیم.

و شاید دو سوم انتهایی کتاب از نظر شما خواننده محترم و دوست خوبم بسیار جذاب، تر از ثلث اولیه آن باشد، که همان مسائل مطروحه اولیه را در قالبی داستانی گونه بین من و عقلم بیانش کردم. که امیدوارم مقبول و مطبوع نظر شریزمان، گردد.

ران ملخی است بر پادشاهی کبیر

و در نهایت؛ آرزویم بر نشستن این چند برگ مقاله این است، برگ خدمت و ران ملخی باشد مخلصانه و ناپیل از سده ای حقیر، که امید است مقبول بیافتد بر پیشگاه مقدس پادشاهی کبیر. یعنی قایم محراب عالم امکان و امام مهربانم، حضرت ولی عصر ارواحنا لتراب مقدمه الفداء. اللهم آمین